HE 56/2023 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta: Lastensuojelun jälkihuolto

Asiantuntijalausunto eduskunnan sosiaali- ja terveyslautakunnalle. Lyhennetty PP-esitys .

10.11.2023

Matti Rimpelä, emeritusprofessori

Matti Rimpelä – mattirimpela.fi

Lausunnon sisältö, keskityn ehdotuksiin

Tiivistelmä

Johdanto

Jälkihuollon uudistaminen aikuistumisen tueksi

Vamos-nuorten palvelut

Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin

Tapausselostus nuoren aikuisen arkivalmennuksesta

Vaikutukset jälkihuoltonuoriin hallituksen esityksessä

Lastensuojelun jälkihuoltoa vai sosiaalipalvelujen aikuistumisen tukea

Aikuistumisen tuki nuorille on varhaista tukea heidän lapsilleen

Tulosperusteinen rahoitus palvelujen kehittämisessä

Ehdotus 1. Säästön mitoittaminen hyvinvointialueille

Ehdotus 2. Tulosperusteinen aikuistumisen tuen kehittämisohjelma

Ehdotus 1. Suuret erot 16-17 –vuotiaina huostassa olleiden prosenttiosuuksissa ilmaisevat eroja onnistumisessa 18 vuotta täyttäneiden palvelutarpeen vähentämisessä.

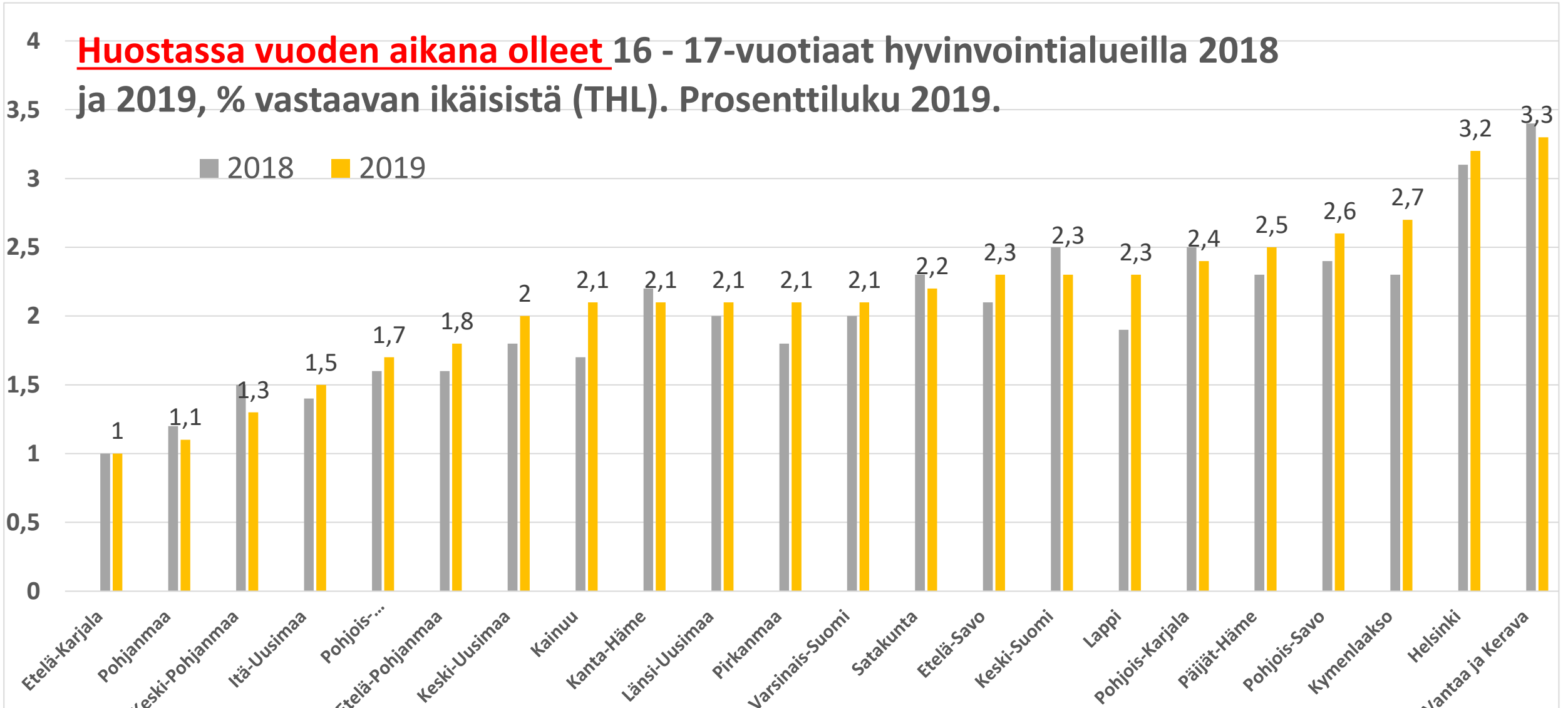

Ehdotus 1: Hallitus esittämä menettely säästön mitoittamisessa hyvinvointialueille on *epäoikeudenmukainen* suhteessa hyvinvointi-alueiden onnistumiseen palvelutarpeen vähentämisessä.

Säästön mitoittaminen hyvinvointialueille muutetaan perustuvaksi 23–24-vuotiaiden lukumäärään, jota painotetaan kolmen viimeisen tilastovuoden aikana 16–17-vuotiaana huostaanotettujen prosenttiosuuden keskiarvolla.

Ehdotus 2: Hallitusohjelman mukaisesti laaditaan laaja-alainen toimenpideohjelma nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. STM:n työryhmän (2019) mukaan jälkihuolto tulisi uudistaa aikuistumisen tueksi.

- **Hallituksen esitys käynnistää toimenpideohjelman nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.**
- **Ensimmäisenä toimenpiteenä on jälkihuollon uudistamisessa aikuistumisen tueksi lähtien STM:n työryhmän ehdotuksesta.**

Tavoitteeksi asetetaan, että vuodesta 2027 alkaen jälkihuollon tehtävät 17 vuotta täyttäneiden tukemisessa muutetaan sosiaalihuoltolakiin perustuvaksi aikuistumisen tueksi.

Muutosta tuetaan vuosina 2024-2026 Aikuistumisen tuen kehittämisohjelmalla, jonka toteuttamiseen ja vaikutusten tutkimiseen varataan vuodelle 2024 *kuuden miljoona euron* määräraha.

- **Katetaan jälkihuollon muutoksen tuottamasta säästöstä**